
BEZROBOCIE W POWIECIE NIDZICKIM ZA 2015 ROK

Powiatowy Urząd Pracy w Nidzicy

26 LUTEGO 2016

Spis treści	Strona
1. Wstęp	2
2. Poziom, dynamika i stopa bezrobocia	5
3. Struktura bezrobotnych	8
4. Usługi rynku pracy	14
5. Formy aktywizacji bezrobotnych	24
6. Finansowanie działalności Urzędu	33
7. Formalna obsługa klientów Urzędu	37
8. Inne działania Urzędu	39
9. Podsumowanie i plany na 2016 rok	41

1. WSTĘP

W 2015 roku kondycja polskiego rynku pracy była bardzo dobra. Stopa bezrobocia spadła do najniższej od 2008 roku i osiągnęła poziom jednocyfrowy – 9,8%. To o 1,7% mniej niż było w 2014 roku, a poziom bezrobocia w tym samym okresie spadł o 300 tys. osób. Realny wzrost produktu krajowego brutto w skali roku oscylował wokół 3,5%. Rósł popyt inwestycyjny i konsumpcja, co przełożyło się na stabilny wzrost gospodarczy, który stymulował powstawanie nowych miejsc pracy. Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że powiatowe urzędy pracy w grudniu 2015 roku dysponowały ofertami pracy dla 51,2 tys. osób. To o 22,5% więcej niż w analogicznym okresie 2014 roku.

Poprawiająca się sytuacja na rynku pracy wpłynęła na zmiany migracyjne w Polsce. Z jednej strony zmniejszyła chęci Polaków do poszukiwania pracy zarobkowej poza granicami kraju, a z drugiej strony pojawiające się deficyty pracownicze wymusiły większą otwartość na cudzoziemców. Z raportu sporządzonego przez Work Service S.A. „*Migracje zarobkowe Polaków*” wynika, że ponad milion Polaków jest zdecydowanych na emigrację. Chociaż wskaźniki te są nadal wysokie, to w porównaniu do lat poprzednich zmniejsza się liczba chętnych do opuszczenia kraju. Wyjazd do pracy za granicę, w perspektywie najbliższych miesięcy, rozważa 14,7% Polaków, będących aktywnymi lub potencjalnymi uczestnikami rynku pracy, a to o 6% mniej niż jeszcze na początku analizowanego roku.

Zwiększyła się skala zatrudnienia cudzoziemców w Polsce. W 2015 roku pracowało w naszym kraju 65 786 obcokrajowców na podstawie zezwolenia na pracę wydane przez właściwego wojewodę (wzrost o 22 126 tj. 50,8% w stosunku do 2014 roku) oraz 665 956 (do końca października) – na podstawie oświadczenia podmiotu o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi (wzrost o 334 678 tj. 101% w stosunku do 2014 roku). W ten sposób można zatrudniać obywateli 6 krajów: Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdowy, Rosji i Ukrainy na 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy. Pracodawcy w najbliższym okresie deklarują dalsze ich zatrudnienie w swoich zakładach.

Podobne tendencje w minionym roku wystąpiły na nidzickim rynku pracy. Zmniejszyła się zarówno stopa bezrobocia jak i liczba zarejestrowanych bezrobotnych, odpowiednio o 2,8% i 15%. Znalazło to odzwierciedlenie w przyznaniu dla Urzędu przez Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego wyróżnienia II stopnia za „Szczególne osiągnięcia w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej w 2015 roku” i dla pracownika nagrody pieniężnej I stopnia za inicjowanie i wdrażanie

programów służących rozwiązywaniu problemów lokalnego rynku pracy, wdrażanie projektów aktywizacji zawodowej i integracji społecznej skierowanych do osób marginalizowanych i wykluczonych. Po raz pierwszy w historii funkcjonowania służb zatrudnienia od 1990 roku, okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych od 2016 roku na terenie naszego powiatu wynosi 180 dni. Jest to wynikiem spadku powiatowej stopy bezrobocia na dzień 30 czerwca 2015 roku do poziomu 15,2% (nie przekroczyła 150% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju). Z kolei liczba zarejestrowanych bezrobotnych osiągnęła wielkość 1611 osób i w stosunku do analogicznego okresu 2014 roku zmniejszyła się o 285. Od 1990 roku jest to najmniejsze rejestrowane bezrobocie w naszym regionie.

Zarejestrowani w Urzędzie bezrobotni nie wyrażali chęci podjęcia pracy w krajach UE/EOG. Tylko co piąty deklarował (637 osób na 2975 nowo zarejestrowanych) wyjazd za granicę na okres nie przekraczający 6 miesięcy. Były to z reguły osoby młode, samotne i z dobrą znajomością języka obcego.

W roku ubiegłym wzrosło zainteresowanie lokalnych pracodawców zatrudnieniem cudzoziemców. Złożyli w Urzędzie 150 oświadczeń o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi. Jest to wzrost w stosunku do 2014 roku o 435,7% (28 oświadczeń). Ubiegali się także o wydanie zezwolenia na pracę obcokrajowców. Wymagało ono informacji starosty o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy. Urząd wydał 33 takie informacje dla 11 pracodawców (w 2014 roku – 2 informacje).

Działalność Urzędu w 2015 roku koncentrowała się na świadczeniu usług, realizacji instrumentów, programów i projektów rynku pracy adresowanych do klientów indywidualnych i instytucjonalnych. Miała na celu umożliwienie bezrobotnym nabycia doświadczenia zawodowego, pomoc w wyborze odpowiedniego zawodu oraz w planowaniu rozwoju kariery zawodowej, pomoc pracodawcom w doborze kandydatów do pracy, a także w kształceniu ustawicznym ich pracowników. Dużym wyzwaniem było również zwiększenie skuteczności działań aktywizacyjnych, wsparcie zatrudnienia osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, efektywne wykorzystanie środków Funduszu Pracy, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój i Regionalnego Programu Operacyjnego. Szczególną rolę w realizacji ww. zadań odegrali doradcy klienta. W trakcie bezpośrednich rozmów z bezrobotnymi poznawali ich umiejętności, kwalifikacje i oczekiwania, a następnie pobudzali do samodzielnego poszukiwania pracy. Jako cel stawiali doprowadzenie bezrobotnego do podjęcia trwałego zatrudnienia po możliwie najniższym koszcie. Wzajemna współpraca poszczególnych stanowisk i

troska o klienta przyniosły wymierny efekt w postaci wskaźnika efektywności zatrudnieniowej podstawowych usług rynku pracy za 2014 rok na poziomie 84%. Oznacza on, że na 564 bezrobotnych, którzy zakończyli udział w różnych formach aktywizacji zatrudnienie trwałe lub okresowe uzyskały 474 osoby. Wskaźnik ten dla kraju wyniósł 76,25%, a dla województwa warmińsko-mazurskiego – 70,1%. Z kolei efektywność kosztowa, czyli stosunek wydatków Funduszu Pracy na finansowanie podstawowych form aktywizacji do liczby osób, które podjęły zatrudnienie po ich ukończeniu, ukształtowała się na poziomie 9.508,02 zł i była niższa od przeciętnej w województwie o 2.461,20 zł (11.969,22 zł) oraz w Polsce o 1.666,50 zł (11.174,52 zł). Za powyższe wskaźniki efektywności Minister Pracy i Polityki Społecznej przyznał, już po raz drugi, dla pracowników Urzędu kwotę 87.000 zł na finansowanie w 2015 roku kosztów nagród oraz składek na ubezpieczenia społeczne.

Wysokie wskaźniki efektywności zatrudnieniowej i kosztowej powiat nidzicki osiągnął w wyniku prowadzonej przez Urząd polityki na lokalnym rynku pracy, a także nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Przy rozpatrywaniu wniosków na poszczególne formy aktywizacji preferował pracodawców, którzy gwarantowali zatrudnienie po zakończeniu danego wsparcia; wdrażał nowe instrumenty dostosowane do zmieniających się potrzeb rynku pracy (bony na zasiedlenie, stażowe, szkoleniowe, dofinansowanie wynagrodzenia dla bezrobotnego powyżej 50 roku życia); skracał okres odbywania staży do 6 miesięcy; analizował zasadność wydatków zawartych we wnioskach bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej i we wnioskach pracodawców na wyposażenia stanowiska pracy; egzekwował obowiązek zatrudnienia po zakończeniu prac interwencyjnych.

Do spadku bezrobocia na obszarze powiatu nidzickiego przyczyniła się także ustabilizowana sytuacja finansowa lokalnych przedsiębiorców, zmniejszenie skali zwolnień grupowych, pozyskanie dodatkowych środków na aktywizację bezrobotnych pochodzących z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Dobra kondycja finansowa pracodawców przełożyła się m.in. na zatrudnienie 141 bezrobotnych w ramach prac interwencyjnych, 27 – w ramach dofinansowania wynagrodzenia dla bezrobotnego powyżej 50 roku życia, utworzenie 58 nowych stanowisk pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego.

W 2015 roku tylko Przedsiębiorstwo Robót Drogowych i Usług Sprzętowo-Transportowych Spółka z o.o. w Rozdrożu dokonało zwolnień grupowych 31 pracowników. Większość z nich wkrótce podjęła pracę z własnej inicjatywy i

skorzystała z prawa do pobierania dodatku aktywizacyjnego lub przeszła na świadczenie przedemerytalne.

W analizowanym okresie Urząd pozyskał dodatkowe środki na programy na rzecz aktywizacji bezrobotnych w kwocie 539 800 zł, na finansowanie Programu Aktywizacja i Integracja – 100 000 zł i z rezerwy Krajowego Funduszu Szkoleniowego – 196 682 zł.

Niniejsze sprawozdanie zawiera dane statystyczne o nidzickim rynku pracy, strukturze zarejestrowanych bezrobotnych za 2015 rok w porównaniu do roku 2014, podejmowanych działaniach aktywizacyjnych i administracyjnych wobec klientów indywidualnych i instytucjonalnych Urzędu.

2. POZIOM, DYNAMIKA I STOPA BEZROBOCIA

Na koniec 2015 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Urzędzie wyniosła 1611. W ciągu analizowanego okresu obniżyła się o 285 osób, tj. o 15%. Dynamika spadku bezrobocia w stosunku do 2014 roku była niższa o 7%.

Tabela Nr 1. Liczba bezrobotnych w gminach powiatu nidzickiego w latach 2014 – 2015

Lp.	Gmina	Liczba bezrobotnych w latach:			
		2014	2015		
		ogółem	ogółem	w tym:	
			kobiety	bez prawa do zasiłku	
1.	Nidzica	1121	955	545	713
2.	Kozłowo	466	390	225	301
3.	Janowiec Kościelny	172	141	82	109
4.	Janowo	137	125	61	92
Ogółem		1896	1611	913	1215

Źródło: sprawozdania MPiPS – 01 za 2014 i 2015. Obliczenia własne.

W poszczególnych gminach bezrobocie zmniejszyło się odpowiednio o:

- 1) 18% (31 osób) - Janowiec Kościelny,
- 2) 16,3% (76 osób) - Kozłowo,
- 3) 14,8% (166 osób) - Nidzica,
- 4) 8,8% (12 osób) - Janowo.

Spadła także liczba bezrobotnych kobiet o 140, tj. 13,3%. Natomiast wzrósł udział procentowy tej populacji w stosunku do 2014 roku o 1,2% (z 55,5% ogółu zarejestrowanych na koniec 2014 r. do 56,7% na koniec 2015 roku). W poszczególnych gminach wyniósł:

- 58,2% - Janowiec Kościelny,
- 57,7% - Kozłowo,
- 57,1% - Nidzica,
- 48,8% - Janowo.

Prawo do zasiłku posiadał tylko co czwarty zarejestrowany (396 osób - 24,5%). Pozostali rejestrowali się pod potrzeby ośrodków pomocy społecznej, uzyskania ubezpieczenia zdrowotnego, otrzymania wsparcia w postaci odpowiedniej usługi lub instrumentu rynku pracy.

Stan bezrobotnych zależy od dwóch czynników: napływu, czyli liczby osób rejestrujących się jako bezrobotne w danym okresie oraz odpływu, czyli liczby osób tracących status bezrobotnego w tym samym okresie.

Tabela Nr 2. Napływ i odpływ bezrobotnych w 2015 roku

Miesiąc	Napływ bezrobotnych			Odpływ bezrobotnych			
	ogółem	w tym:		ogółem	w tym:		
		poprzednio pracujący	nie-pracujący		podjęcia pracy	niepot. gotow.	dobrow. rezygn.
I	315	287	28	144	63	43	21
II	276	243	33	209	94	44	19
III	218	191	27	324	177	58	20
IV	190	164	26	382	217	61	27
V	190	155	35	330	175	63	25
VI	203	171	32	313	166	63	19
VII	213	176	37	319	121	74	18
VIII	234	180	54	198	109	26	18
IX	258	210	48	314	158	54	26
X	293	237	56	283	132	61	10
XI	259	225	34	222	119	42	16
XII	326	283	43	222	126	39	12
Ogółem	2975	2522	453	3260	1657	628	231

Źródło: sprawozdania MPiPS – 01 za 2015. Obliczenia własne.

W 2015 roku w Urzędzie zarejestrowało się ogółem 2975 bezrobotnych (o 146 więcej niż w 2014 roku). 84,8% nowo zarejestrowanych stanowiły osoby poprzednio pracujące. Wśród nich 404 powróciło do ewidencji po uczestnictwie w programach rynku pracy

(13,6%). 15,2% zarejestrowanych dotychczas nigdzie nie pracowało. 209 osób dokonało zgłoszeń do rejestracji przez Internet - zarezerwowało termin wizyty w Urzędzie. Z reguły najwięcej rejestracji występuje w miesiącach rozpoczynających i kończących rok. Ta tendencja była widoczna także w 2015 roku. Najwięcej osób zarejestrowało się w styczniu (315) i w grudniu (326).

W tym samym okresie status bezrobotnego utraciło 3260 osób (o 105 mniej niż w 2014 roku). Najczęstszą przyczyną wyrejestrowań były podjęcia pracy – 50,8%, niestawienie się w wyznaczonym terminie – 19,3%, uczestnictwo w programach rynku pracy – 13,4% (szkolenia, staże, prace społecznie użyteczne – 438 osób). W stosunku do 2014 roku wzrosła liczba odmów bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy – z 63 do 101 osób w 2015 roku. Ilość wyrejestrowań w poszczególnych miesiącach determinują pory roku. W okresie wiosennym jest ona najwyższa. Powyższy trend dotyczył również roku ubiegłego. Najwięcej wyrejestrowań nastąpiło w miesiącach: marzec, kwiecień i maj – 1036, czyli 31,8% ogółu tracących status bezrobotnego.

Sytuację na rynku pracy charakteryzuje wskaźnik stopy bezrobocia – wyrażony w procentach stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo według stanu na koniec okresu sprawozdawczego. Jeśli uznać go za główny wskaźnik bezrobocia, to w 2015 roku najgorsza sytuacja na rynku pracy w powiecie nidzickim była w lutym. Stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie 19,4%, a bez pracy pozostawały 2134 osoby. Z kolei najlepszy okazał się wrzesień – wskaźnik bezrobocia wyniósł wtedy 14,1%, przy liczbie bezrobotnych – 1460.

Na koniec grudnia 2015 roku stopa bezrobocia dla powiatu nidzickiego wyniosła 15,3%, dla województwa warmińsko-mazurskiego – 16,3% i dla kraju – 9,8%. W ujęciu rocznym spadła dla poszczególnych regionów odpowiednio o: 2,8%, 2,6% i 1,7%. Nasz powiat znalazł się na 5 miejscu pod względem wielkości stopy bezrobocia (niższą stopę miały miasta: Olsztyn i Elbląg oraz powiaty: iławski i nowomiejski).

**Tabela Nr 3. Wskaźnik stopy bezrobocia w powiatach województwa
warmińsko-mazurskiego w latach 2014 – 2015**

<i>Lp.</i>	<i>Powiaty</i>	<i>Stopa bezrobocia na koniec 2014</i>	<i>Stopa bezrobocia na koniec 2015</i>	<i>Spadek do 2014</i>
1.	Miasto Olsztyn	6,9	5,9	-1,0
2.	Iławski	9,0	7,3	-1,7
3.	Miasto Elbląg	15,1	12,9	-2,2
4.	Nowomiejski	19,8	15,1	-4,7
5.	Nidzicki	18,1	15,3	-2,8
6.	Giżycki	17,0	16,0	-1,0
7.	Ostródzki	20,5	16,8	-3,7
8.	Olsztyński	20,2	17,5	-2,7
9.	Szczygieński	22,4	17,6	-4,8
10.	Mrągowski	19,9	17,8	-2,1
11.	Olecki	20,9	18,5	-2,4
12.	Gołdapski	21,3	19,1	-2,2
13.	Ełcki	22,9	19,3	-3,6
14.	Działdowski	23,5	21,1	-2,4
15.	Lidzbarkki	24,8	22,2	-2,6
16.	Elbląski	26,0	23,0	-3,0
17.	Węgorzewski	28,1	24,6	-3,5
18.	Bartoszycki	27,5	24,6	-2,9
19.	Piski	29,8	26,3	-3,5
20.	Braniewski	29,5	27,3	-2,2
21.	Kętrzyński	29,7	27,4	-2,3
22.	Województwo Warmińsko- Mazurskie	18,9	16,3	-2,6
23.	Polska	11,5	9,8	-1,7

Źródło: GUS 2014 i 2015.

3. STRUKTURA BEZROBOTNYCH

Sporządzane co miesiąc sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01 stanowią źródło informacji o strukturze bezrobotnych, bilansie wybranych kategorii bezrobotnych, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu, pośrednictwie pracy i formach aktywizacji. Na ich podstawie dokonano analizy poszczególnych populacji za lata 2014 – 2015. Uzyskane wyniki przedstawiono w tabelach Nr 4 – 7.

Tabela Nr 4. Wybrane kategorie bezrobotnych w latach 2014 – 2015

Kategorie bezrobotnych	Liczba bezrobotnych w latach:			
	2014	2015	spadek	
	ogółem	ogółem	w osobach	w %
zamieszkali na wsi	1230	1060	-170	-13,8
długotrwale bezrobotne	1002	764	-238	-23,8
bez kwalifikacji zawodowych	622	591	-31	-5,0
bez doświadczenia zawodowego	440	335	-105	-23,9
do 25 roku życia	359	280	-79	-22,0
powyżej 50 roku życia	368	355	-13	-3,5
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	289	256	-33	-11,4
niepełnosprawni	120	95	-25	-20,8

Źródło: Sprawozdawczość MPiPS – 01 za 2014 i 2015. Obliczenia własne.

Na przestrzeni 2015 roku zmniejszyły się wszystkie kategorie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W liczbach bezwzględnych największe spadki zanotowano wśród osób długotrwale bezrobotnych i zamieszkałych na wsi, natomiast najmniejsze - w grupie osób powyżej 50 roku życia i niepełnosprawnych.

Grupą zagrożoną bezrobociem są mieszkańcy wsi. Charakteryzują się brakiem odpowiednich kwalifikacji oraz niską mobilnością ze względu na długi okres pozostawania bez pracy. Pewnym utrudnieniem jest także niewielka liczba pracodawców prowadzących działalność na terenach wiejskich, a także brak dojazdu do pracy środkami komunikacji publicznej. Na koniec grudnia 2015 roku ta kategoria stanowiła 65,8% ogółu zarejestrowanych.

Długotrwale bezrobotni pozostają w rejestrze Urzędu przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat. Na koniec ubiegłego roku ich populacja wyniosła 47,4% ogółu bezrobotnych. Kobiety stanowiły 68,3% (522) ogółu długotrwale bezrobotnych. Taka sytuacja spowodowana jest w dużej mierze pełnieniem przez kobiety przypisanych im ról społecznych (żon, matek). Decydując się na macierzyństwo świadomie wykluczają się z życia zawodowego. Długoletnie pozostawanie bez pracy staje się często barierą w powrocie na rynek pracy. Na długotrwały brak zatrudnienia nakłada się wiele czynników, z którymi osoby bezrobotne nie potrafią lub nie chcą sobie poradzić. Zjawisko to przynosi wiele negatywnych skutków nie tylko dla samych bezrobotnych, ale również

ich rodzin, prowadząc do ubożenia. Wśród tej kategorii można zaobserwować dwie grupy. Pierwsza to osoby, którym brak pracy, bezczynność, przeszkadza i podejmują działania w celu zmiany swojej sytuacji. Druga, to osoby, które przyzwyczyły się do swojej sytuacji, stają się bierne i roszczeniowe, znalazły sposób na funkcjonowanie poprzez korzystanie ze wsparcia opieki społecznej lub pracę w „szarej strefie”.

36,7% zarejestrowanych (591 osób) nie miało kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu. Pracodawcy nie są zainteresowani ich zatrudnieniem. W związku z tym osoby te wymagają, ze strony Urzędu, wsparcia w formie odpowiedniego szkolenia lub stażu, aby nabyć umiejętności praktyczne do wykonywania określonej pracy.

Istotnym powodem utrudniającym znalezienie zatrudnienia jest także brak doświadczenia zawodowego. Nie miało go 20,8% ogółu zarejestrowanych (335 osób). Ich udział zmniejszył się o 2,4% w stosunku do 2014 roku.

Z kolei osoby do 25 roku życia stanowiły 17,4% populacji bezrobotnych (280 osób). W stosunku do analogicznego okresu 2014 roku nastąpił ich spadek o 79 osób, tj. 22%. Zalicza się ich do osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy z uwagi na brak doświadczenia zawodowego. Zdobyta wiedza w trakcie nauki często nie jest wystarczająca do podjęcia pracy. Dominują w tej grupie osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (83 osoby). Największą barierą utrudniającą ich wejście na rynek pracy jest przekonanie pracodawcy do zatrudnienia bez posiadanego doświadczenia zawodowego. Wobec tego w pierwszej kolejności poznają ich predyspozycje i umiejętności poprzez organizację stażu.

W trudnej sytuacji na rynku pracy pozostają także bezrobotni powyżej 50 roku życia. Na ich położenie mają wpływ zarówno czynniki zewnętrzne dotyczące bezpośrednio zjawisk zachodzących na rynku pracy, jak i wewnętrzne dotyczące samych bezrobotnych. W ewidencji Urzędu na koniec ubiegłego roku ta grupa liczyła 355 osób, tj. 22% ogółu zarejestrowanych. Jej udział zwiększył się o 2,6% w stosunku do grudnia 2014 roku.

Kolejna kategoria to kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka. Stanowiły 15,9% wszystkich zarejestrowanych (256 osób). Wiele z nich dotychczas nie pracowało albo okres zatrudnienia nie przekraczał jednego roku. Brak dyspozycyjności wynikający z konieczności sprawowania bezpośredniej opieki nad dzieckiem jest najczęstszym powodem odmów realizacji działań proponowanych tym osobom przez Urząd.

Wśród zarejestrowanych było także 95 osób niepełnosprawnych (5,9% ogółu bezrobotnych). Ich zatrudnienie na otwartym rynku pracy jest utrudnione, z uwagi

na przeciwskazania zdrowotne, niski poziom wykształcenia i brak doświadczenia zawodowego. Dla tej kategorii osób pracodawcy zgłosili 77 ofert pracy (6,1% ogółu zgłoszonych ofert), w tym 31 – sezonowej i 27 subsydiowanej.

W ewidencji Urzędu na koniec 2015 roku było ogółem 1371 bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, tj. 85% ogółu zarejestrowanych. Ich udział zmniejszył się o 0,8% w stosunku do analogicznego okresu 2014 roku. Pomimo spadku liczbowego poszczególnych kategorii nadal wymagają odpowiedniego wsparcia długotrwale bezrobotni, bez kwalifikacji i doświadczenia zawodowego oraz powyżej 50 roku życia.

Na sytuację bezrobotnych na rynku pracy wpływa ich wiek, wykształcenie i okres pozostawania bez pracy.

Tabela Nr 5. Bezrobotni według wieku w latach 2014 – 2015

Lp.	Struktura wiekowa	Liczba bezrobotnych w latach:			
		2014	2015	wzrost/spadek	
		ogółem	ogółem	w osobach	w %
1.	18 - 24	359	280	-79	-22,0
2.	25 - 34	560	431	-129	-23,0
3.	35 - 44	424	368	-56	-13,2
4.	45 - 54	350	324	-26	-7,4
5.	55 - 59	160	143	-17	-10,6
6.	60 i więcej	43	65	+22	+51,2
Ogółem		1896	1611	-285	-15,0

Źródło: sprawozdania MPiPS - 01 za 2014 i 2015. Obliczenia własne.

W 2015 roku w liczbach bezwzględnych zmniejszyły się wszystkie kategorie wiekowe zarejestrowanych bezrobotnych oprócz najstarszej – 60 i więcej lat. Osoby w wieku 25-34 lata były najliczniejszą populacją, ponieważ co czwarty bezrobotny znalazł się w tej grupie (26,8%). Drugą i trzecią, pod względem liczebności, byli bezrobotni w wieku 35-44 i 45-54. Ich udziały procentowe wyniosły odpowiednio 22,8% i 20,1% ogółu zarejestrowanych. Z kolei co szósty bezrobotny (17,4%) należał do najmłodszej kategorii wiekowej i ich odsetek zmniejszył się w porównaniu z analogicznym okresem 2014 roku o 1,5%. Osoby w wieku 55-59 lat stanowiły 8,9% wszystkich bezrobotnych. Najmniej

liczna była najstarsza grupa bezrobotnych (4%) i tylko ona na przestrzeni analizowanego okresu wykazała tendencję wzrostową. Wielu z nich rejestrowało się po to, aby po 6-miesięcznym okresie pobierania zasiłku przejść na świadczenie przedemerytalne lub nabyć uprawnienia emerytalne. W 2015 roku powyższe uprawnienia nabyło 51 osób.

Problemy osób młodych na rynku pracy spowodowane są brakiem doświadczenia zawodowego, wykształcenia i kwalifikacji zgodnych ze zgłaszanym zapotrzebowaniem przez pracodawców.

Natomiast osoby powyżej 50 roku życia nie są postrzegane przez pracodawców jako potencjalnie atrakcyjni pracownicy. Są słabo wykształceni, a również często, pomimo osiągniętego wieku, mają krótki staż pracy. Chronią ich przepisy kodeksu pracy – nie można wypowiedzieć umowy o pracę zatrudnionemu, któremu do osiągnięcia wieku emerytalnego brakuje nie więcej niż 4 lata.

Tabela Nr 6. Bezrobotni według wykształcenia w latach 2014 – 2015

Lp.	Poziom wykształcenia	Liczba bezrobotnych w latach:			
		2014	2015	spadek	
		ogółem	ogółem	w osobach	w %
1.	wyższe	170	155	-15	-8,8
2.	policealne i średnie zawodowe	308	242	-66	-21,4
3.	średnie ogólnokształcące	275	245	-30	-10,9
4.	zasadnicze zawodowe	467	402	-65	-13,9
5.	gimnazjalne i poniżej	676	567	-109	-16,1
Ogółem		1896	1611	-285	-15,0

Źródło: sprawozdania MPiPS - 01 za 2014 i 2015. Obliczenia własne.

Wyznacznikiem pozycji na rynku pracy, a tym samym na znalezienie zatrudnienia jest poziom wykształcenia. Największe problemy mają osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej, bez kwalifikacji i umiejętności pożądaných na rynku pracy.

Na koniec grudnia 2015 roku, według poziomu wykształcenia, dominowały grupy bezrobotnych po gimnazjum i poniżej oraz zasadniczym zawodowym (łącznie stanowiły 60,1% ogółu bezrobotnych). W stosunku do 2014 roku ich populacja zmalała o 174 osoby tj. o 15,2%. W pozostałych kategoriach wystąpił także spadek bezrobotnych. Świadectwem ukończenia szkół średnich ogólnokształcących legitymowało się 245 osób

(15,2%), a policealnym i średnim zawodowym – 242 (15%). Z wykształceniem wyższym było 155 bezrobotnych, tj. 9,6% ogółu zarejestrowanych.

Wśród bezrobotnych przeważały zawody: sprzedawca (153), pomocniczy robotnik budowlany (72), szwaczka (41), robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (37), sprzątaczką biurową (37), kucharz (30), pozostali specjaliści obsługi biurowej (28), robotnik gospodarczy (27), ślusarz (25), natomiast z wykształceniem wyższym: pedagog (13), specjalista administracji publicznej (5), nauczyciel przedszkola (4), ekonomista (3), inżynier rolnictwa (3).

Tabela Nr 7. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy w latach 2014 – 2015

Lp.	Czas pozostawania bez pracy	Liczba bezrobotnych w latach:			
		2014	2015	wzrost/spadek	
		ogółem	ogółem	w osobach	w %
1.	do 1 miesiąca	234	256	+22	+9,4
2.	1 – 3 miesiące	408	402	-6	-1,5
3.	3 – 6 miesięcy	250	255	+5	+2,0
4.	6 – 12 miesięcy	330	241	-89	-27,0
5.	12 – 24 miesiące	410	204	-206	-50,2
6.	powyżej 24 miesięcy	264	253	-11	-4,2
Ogółem		1896	1611	-285	-15,0

Źródło: sprawozdania MPiPS - 01 za 2014 i 2015. Obliczenia własne.

Dominującą grupą, według czasu pozostawania bez pracy, były osoby oczekujące na zatrudnienie od 1 do 3 miesięcy, które stanowiły 25% wszystkich zarejestrowanych. Prawie tak samo liczne były kategorie: do 1 miesiąca (256 osób), 3-6 miesięcy (255 osób) i powyżej 24 miesięcy (253 osoby). W minionym roku o ponad 50% zmniejszyła się populacja pozostających bez pracy w przedziale 12-24 miesiące w stosunku do 2014 roku. Jej odsetek w ogólnej liczbie zarejestrowanych wyniósł 12,7%. Drugi widoczny spadek zanotowano wśród osób przebywających w ewidencji bezrobotnych od 6 do 12 miesięcy – 27%. Natomiast wzrosła nieznacznie kategoria poszukujących pracy do 1 miesiąca – o 9,4% i od 3 do 6 miesięcy – o 2%.

Dane dotyczące czasu pozostawania bez pracy pokazują, że:

- co drugi bezrobotny oczekuje na pracę od 1 do 6 miesięcy,
- co siódmy poszukuje jej przez okres od 6 do 12 miesięcy,
- niemal co ósmy jest w rejestrze bezrobotnych od 12 do 24 miesięcy,

- co szósty pozostaje bez zatrudnienia powyżej 24 miesięcy.

4. USŁUGI RYNKU PRACY

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy do podstawowych usług świadczonych przez powiatowe urzędy pracy zalicza: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe i organizację szkoleń. Warunki ich realizacji określa Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 roku w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobu prowadzenia usług rynku pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 667).

Pośrednictwo pracy

Pośrednictwo pracy polega na udzielaniu pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych. Usługę tą wykonują pośrednicy pracy. Pozyskują i realizują oferty pracy niesubsydiowanej i subsydiowanej, upowszechniają zagraniczne oferty pracy, organizują giełdy pracy, podejmują lub utrzymują kontakty z pracodawcami.

Tabela Nr 8. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w 2015 roku

<i>Miesiąc</i>	<i>Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej</i>				
	<i>ogółem</i>	<i>w tym dotyczące pracy:</i>		<i>w tym z sektora:</i>	
		<i>subsydiowanej</i>	<i>niesubsydiowanej</i>	<i>publicznego</i>	<i>prywatnego</i>
Styczeń	32	20	12	8	24
Luty	98	60	38	28	70
Marzec	207	91	116	52	155
Kwiecień	120	52	68	23	97
Maj	119	82	37	24	95
Czerwiec	102	64	38	24	78
Lipiec	121	72	49	53	68
Sierpień	108	32	76	12	96
Wrzesień	116	67	49	49	67
Październik	87	30	57	14	73
Listopad	87	34	53	13	74
Grudzień	73	29	44	3	70
Ogółem	1270	633	637	303	967

Źródło: sprawozdania MPiPS – 01 za 2015. Obliczenia własne.

W 2015 roku pośrednicy przyjęli do realizacji 1270 ofert. 50,2% z nich pochodziło z otwartego rynku pracy, a 49,8% dotyczyło zatrudnienia subsydiowanego w formie prac interwencyjnych, robót publicznych, prac społecznie użytecznych, doposażeń stanowisk pracy, staży. Biorąc pod uwagę sektor gospodarki to należy zaznaczyć, że 76,1% (967) ofert pracy pochodziło z sektora prywatnego, od pracodawców prowadzących niżej wymieniony rodzaj działalności:

- ✓ przetwórstwo przemysłowe – 251,
- ✓ budownictwo – 236,
- ✓ opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 204,
- ✓ handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych – 191.

Największą liczbę wolnych miejsc pracy odnotowano w następujących zawodach:

- robotnik gospodarczy – 182,
- brukarz – 69,
- pomocniczy robotnik budowlany – 65,
- technik prac biurowych – 56,
- sprzedawca – 55,
- pozostali pracownicy przy pracach prostych – 52,
- szwaczka – 36,
- ślusarz – 25.

Dokonując analizy lokalnego rynku pracy na podstawie ofert pracy należy zauważyć, że zapotrzebowanie na określone zawody nie ulega większym zmianom. W dalszym ciągu pracodawcy potrzebują pracowników w branżach: budownictwo (pomocniczy robotnik budowlany, brukarz), handel (sprzedawca), administracja publiczna (technik prac biurowych), przetwórstwo przemysłowe (szwaczka, ślusarz). Oferty są udostępniane na stronie internetowej i w siedzibie Urzędu, w Centralnej Bazie Ofert Pracy, a także w lokalnej prasie - Gazecie Nidzickiej.

Tabela Nr 9. Pośrednictwo pracy w latach 2014 – 2015

Lp.	Wyszczególnienie	2014	2015	wzrost/spadek	
				w liczbach	w %
1.	Podjęcia pracy przez bezrobotnych ogółem,	1597	1657	+60	+3,8
	w tym pracy:				
	- niesubsydiowanej	1315	1314	-1	-0,1
	- subsydiowanej	282	343	+61	+21,6
2.	Oferty pracy ogółem,	1131	1270	+139	+12,3
	w tym pracy:				
	- niesubsydiowanej	575	633	+58	+10,1
	- subsydiowanej	556	637	+81	+14,6
3.	Liczba zorganizowanych spotkań informacyjnych i giełd pracy	35	14	-21	-60,0
4.	Liczba wydanych skierowań do pracy	1700	2149	+449	+26,4
5.	Liczba zarejestrowanych oświadczeń o zamiarze zatrudnienia cudzoziemca	28	150	+122	+435,7
6.	Informacje starosty w sprawie zezwolenia na pracę cudzoziemca	2	33	+31	+1550,0
7.	Oferty pracy EURES:				
	- ilość upowszechnionych ofert	456	952	+496	+108,8
	- ilość wakatów	3934	5335	+1401	+35,6
	- ilość przekazanych informacji dla osób zainteresowanych pracą za granicą	1097	2177	+1080	+98,5

Źródło: sprawozdania MPiPS - 01 za 2014 i 2015. Obliczenia własne.

Pośrednicy pracy pełniący funkcję doradcy klienta współpracujący z bezrobotnymi i poszukującymi pracy odnotowali w 2015 roku 12217 kontaktów z nimi, w efekcie których wydali 2149 skierowań do pracy. Pomimo podejmowanych przez nich starań część ofert nie została zrealizowana, ponieważ pracodawcy oferowali stanowiska, których nie było wśród zarejestrowanych bezrobotnych, zatrudnienie sezonowe na czas określony lub umowę zlecenie (48,1% zgłoszonych ofert pracy) z najniższym wynagrodzeniem. Z kolei bezrobotni odmawiali podjęcia pracy z uwagi na minimalne wynagrodzenie, brak możliwości dojazdu, doświadczenia zawodowego, umiejętności praktycznych do wykonywania konkretnych zawodów, sprawowania opieki nad dziećmi lub osobami zależnymi.

Pośrednictwo w ramach sieci EURES daje szansę bezrobotnym i poszukującym pracy na znalezienie odpowiedniego zatrudnienia w krajach Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Pośrednicy udostępniają osobom zainteresowanym otrzymane oferty, adresy stron internetowych zawierających informacje o pośrednictwie EURES, ulotki promujące ww. usługę.

W 2015 roku do Urzędu wpłynęły 952 oferty w ramach sieci EURES na 5335 wolnych miejsc pracy. Dotyczyły głównie pracy w branżach:

- gastronomiczno-hotelarskiej: pokojowy/pokojówka, personel sprząający,
- rolniczej: zbieracz owoców, pracownik przy sadzonkach,
- budowlanej: robotnik ogólnobudowlany, glazurnik/płytkarz, malarz, tynkarz,
- usługowej: elektryk, administrator systemów (vmware),
- ochrony zdrowia: wykwalifikowany opiekun osób starszych, opiekunka osób starszych w domu seniora,
- transportowej: kierowca autobusu, sprzedawca biletów.

Pochodziły z: Niemiec, Norwegii, Hiszpanii, Holandii, Francji, Czech.

W analizowanym okresie Urząd zarejestrował 150 wniosków o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom. Oświadczenia dotyczyły tylko obywateli Ukrainy. Rosnący napływ tej narodowości do Polski jest podyktowany nie tylko bieżącą sytuacją geopolityczną na Ukrainie, ale też lepszą koniunkturą naszej gospodarki. Cudzoziemcy zostali zatrudnieni w branżach charakteryzujących się wysoką pracochłonnością, zwłaszcza przy pracach sezonowych np. handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, budownictwo, przetwórstwo przemysłowe, działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi.

Wydał także 33 informacje starosty o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych dla 11 pracodawców w zawodach: monter konstrukcji stalowych, automatyk, mechanik/konserwator urządzeń dźwignicowych, elektromonter instalacji elektrycznych, brukarz, pomoc lekarska, higienistka stomatologiczna, kelner z biegłą znajomością języka angielskiego i rosyjskiego.

Poradnictwo zawodowe

Poradnictwo zawodowe polega na udzielaniu pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w wyborze odpowiedniego zawodu lub miejsca pracy, planowaniu kariery zawodowej i przygotowaniu do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy. Jest świadczone w formie: porady indywidualnej i grupowej, informacji

indywidualnej i grupowej, szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy, pomocy pracodawcy w doborze kandydatów na zgłoszone stanowisko pracy lub w indywidualnym rozwoju zawodowym. Do doradców zawodowych zgłaszają się osoby, które potrzebują pomocy w rozwiązaniu ich problemu zawodowego. Może on dotyczyć trudności z wyborem lub zmianą zawodu, wyborem miejsca pracy, planowaniem rozwoju zawodowego, wyborem kierunku kształcenia lub szkolenia, a także braku umiejętności poszukiwania pracy oraz obniżonej motywacji w zakresie aktywności zawodowej.

Tabela Nr 10. Poradnictwo zawodowe w latach 2014 – 2015

Lp.	Forma poradnictwa	2014	2015	wzrost/spadek	
				w liczbach	w %
1.	Porada indywidualna	1054	780	-274	-26,0
2.	Porada grupowa	368	214	-154	-41,8
3.	Indywidualna informacja zawodowa	1307	1500	+193	+14,8
4.	Grupowa informacja zawodowa	417	324	-93	-22,3
5.	Szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy	19	20	+1	+5,3
6.	Badania testowe	35	26	-9	-25,7

Źródło: sprawozdania MPiPS - 01 za 2014 i 2015. Obliczenia własne.

Indywidualna porada zawodowa jest złożonym procesem, podczas którego doradca zawodowy w sposób świadomy i celowy wykorzystuje procedury i techniki rozmowy doradczej, motywując klienta do swobodnego wypowiedzania się i aktywnego współdziałania w rozwiązywaniu jego problemów. W ramach tej rozmowy następuje nawiązanie kontaktu, omówienie sytuacji klienta, analiza posiadanych kwalifikacji, doświadczeń, zainteresowań, oczekiwań związanych z przyszłą pracą oraz barier pojawiających się w procesie jej poszukiwania. Doradca zawodowy i klient wspólnie określają problem zawodowy i sposób jego rozwiązania. Dzięki wzajemnej współpracy precyzują cele i plany zawodowe bezrobotnego, podejmują decyzje dotyczące dalszego kształcenia lub szkolenia, ustalają potencjalne miejsca pracy.

Z porady indywidualnej w 2015 roku skorzystało 780 osób, z którymi przeprowadzono 920 rozmów doradczych.

Grupowe poradnictwo zawodowe to skuteczny sposób pracy z ludźmi, którzy pracując w grupie i będąc jej członkiem, w atmosferze akceptacji i otwartości, mają możliwość

zbadania i zdefiniowania własnego problemu zawodowego, dokonania adekwatnej oceny siebie oraz rozwijania umiejętności podejmowania decyzji dotyczących planowania kariery zawodowej. Na zajęciach warsztatowych poznają samego siebie, kształtują umiejętności pozazawodowe, uczą się autoprezentacji, metod i technik poszukiwania pracy. W ramach porad grupowych odbyło się 21 spotkań dla 214 osób z zakresu:

- „Warsztat samopoznania”,
- „Oko w oko z pracodawcą”,
- „Mój wymarzony zawód”,
- „Uwierz w siebie i nie daj się bezrobociu”.

Osobom zainteresowanym były również przekazywane indywidualne informacji zawodowe o sytuacji na lokalnym rynku pracy, zawodach, wymaganiach pracodawców oraz usługach i instrumentach rynku pracy realizowanych przez Urząd. Z tej formy w 2015 roku skorzystało 1500 osób. Natomiast informacja grupowa dotyczyła praw i obowiązków osób zarejestrowanych, realizowanych projektach POWER, RPO, możliwości przekwalifikowania, dalszego kształcenia, podejmowania własnej działalności gospodarczej oraz planowania przyszłości zawodowej. Zorganizowano 29 spotkań o następującej tematyce:

- „Usługi i instrumenty rynku pracy, jako pomoc dla osób aktywnie poszukujących zatrudnienia”,
- „Nie masz wystarczających kwalifikacji – zdobądź je”,
- „Aktywni niepełnosprawni na rynku pracy”,
- „Nowe formy wsparcia dla młodych”,
- „Poznaj możliwości, pomóż sobie”,
- „Planuj karierę i pracuj bezpiecznie”.

Uczestniczyły w nich łącznie 324 osoby.

W 2015 roku odbyły się dwie edycje szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy dla 20 bezrobotnych. Były skierowane do osób, które nie miały doświadczenia w poszukiwaniu pracy lub chciały powrócić na rynek pracy po długim okresie braku aktywności zawodowej. Program szkolenia obejmował 80 godzin. Przez pierwsze 2 tygodnie odbywały się sesje szkoleniowe. W tym czasie uczestnicy zdobywali wiedzę teoretyczną. Trzeci tydzień przeznaczony był na aktywne poszukiwanie pracy i wykorzystanie w praktyce poznanych nowych metod i technik poruszania się po rynku pracy. Jego uczestnicy zdobyli większą pewność siebie, wiarę w swoje możliwości oraz zostali przygotowani do intensywnego i efektywnego poszukiwania pracy.

Ponadto doradcy zawodowi umożliwili 26 osobom przeprowadzenie badań zainteresowań zawodowych przy użyciu odpowiedniego kwestionariusza – KZZ. Wyniki testu pozwoliły im podjąć właściwe decyzje w zakresie wyboru odpowiedniego kierunku kształcenia lub zawodu.

Organizacja szkoleń

Szkolenia mają na celu zwiększenie szans bezrobotnych i poszukujących pracy na uzyskanie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, zdobycie nowych umiejętności i kwalifikacji potrzebnych na lokalnym rynku pracy. Urząd inicjuje, organizuje i finansuje szkolenia grupowe, indywidualne, w formie bonu szkoleniowego i studia podyplomowe.

Tabela Nr 11. Szkolenia bezrobotnych w latach 2014 – 2015

Lp.	Forma szkolenia	2014	2015	wzrost/spadek	
				w liczbach	w %
1.	Szkolenia grupowe	70	68	-2	-2,9
2.	Szkolenia indywidualne	12	12	-	-
3.	Szkolenia w ramach bonu szkoleniowego	19	20	+1	+5,3
4.	Studia podyplomowe	11	6	-5	-45,5
	Ogółem	112	106	-6	-5,4

Źródło: sprawozdania MPiPS - 01 za 2014 i 2015. Obliczenia własne.

W 2015 roku Urząd przeszkolił 100 bezrobotnych w ramach przyznanych środków z Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego. W szkoleniach grupowych zorganizowanych z inicjatywy Urzędu uczestniczyło 68 osób, w indywidualnych wskazanych przez zainteresowanych – 32. Ich tematyka uwzględniała potrzeby pracodawców, ośrodków pomocy społecznej, samych bezrobotnych i poszukujących pracy.

Tabela Nr 12. Rodzaje szkoleń zorganizowanych w 2015 roku

<i>Nazwa szkolenia</i>	<i>Liczba osób kończących szkolenie</i>	<i>Liczba osób zatrudnionych</i>
Prowadzenie działalności gospodarczej z elementem doradczym	20	20
Szwaczka w ramach FP	19	13
Szwaczka w ramach POWER	9	4
Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi metodą TIG-141	10	5
Tapicer	10	3
Ogółem szkolenia grupowe	68	45
Szkolenie okresowe kierowcy kat. C, CE	1	0
Piekarz	1	0
Prawo jazdy kat. C i kwalifikacja wstępna przyspieszona do prawa jazdy kat. C, CE	1	1
Operator koparki jednonaczyniowej kl. II	1	1
Kwalifikacja wstępna przyspieszona do prawa jazdy kat. C, CE	1	1
Eksploatacja urządzeń i instalacji elektrycznych do 1 kV	1	1
Terapeuta SPA & WELLNES o specjalności masaże orientalne i ajurwedyjskie	1	1
Eksploatacja urządzeń elektroenergetycznych powyżej 1 kV	1	0
Kurs stacjonarny na stopień zawodowy DIVEMASTER	1	0
Prawo jazdy kat. D i kwalifikacja wstępna przyspieszona do prawa jazdy kat. D, DE	2	0
Prawo jazdy kat. C	1	0
Ogółem szkolenia indywidualne	12	5
Prawo jazdy kat. C i kwalifikacja wstępna przyspieszona do prawa jazdy kat. C, CE	3	1
Eksploatacja urządzeń i instalacji elektrycznych do 1 kV	1	1
Prawo jazdy kat. CE	1	1
Prawo jazdy kat. CE i kwalifikacja wstępna przyspieszona do prawa jazdy kat. C, CE	3	3
Drwal-operator pilarek	1	0
Operator koparki jednonaczyniowej kl. III i operator ładowarki jednonaczyniowej kl. III	1	1
Spawanie elektrodą nietopliwą w osłonie gazów obojętnych 141 TIG I, II, III Moduł	1	0
Prawo jazdy kat. C	1	1
Montażysta rusztowań budowlano-montażowych metalowych	1	1
Spawanie metodą TIG i MIG	1	1
Operator koparki jednonaczyniowej kl. III	1	1
Kurs Instruktora Kulturystryki	1	1
Szwaczka	2	2
Kwalifikacja wstępna przyspieszona do prawa jazdy kat. C, CE	2	2
Ogółem bony szkoleniowe	20	16
Ogółem	100	66

Źródło: sprawozdanie MPIPS-01 za 2015. Opracowanie własne.

W ramach szkoleń grupowych 28 osób uzyskało umiejętności szwaczki, 20 – poznało zasady prowadzenia działalności gospodarczej, 10 – umiejętności tapicera i 10 – uprawnienia spawacza. Na indywidualny wniosek bezrobotnego najczęściej organizowane były szkolenia na: prawo jazdy kat. C, CE wraz z kwalifikacją wstępną przyspieszoną, operatora koparki jednonacyniowej, eksploatację urządzeń i instalacji elektrycznych do 1 kV. Ich efektywność badana jest jako stosunek liczby osób, które po zakończeniu lub w trakcie szkolenia podjęły zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą za miniony rok wyniosła 66% i w porównaniu do 2014 roku wzrosła o 1,7%. Najwyższą efektywność osiągnięto za szkolenie grupowe związane z przygotowaniem osób do prowadzenia własnej działalności gospodarczej, które po ukończeniu tej formy wsparcia otrzymały jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej (100%) i za szkolenia w ramach przyznanych bonów (80%).

W analizowanym okresie 5 bezrobotnych i 1 – poszukujący pracy otrzymali dofinansowanie studiów podyplomowych na następujące kierunki:

- ✓ administracja,
- ✓ rachunkowość i controlling,
- ✓ zarządzanie logistyką w przedsiębiorstwie,
- ✓ kontrola, nadzór i audyt w administracji publicznej,
- ✓ bezpieczeństwo i higiena pracy,
- ✓ odnawialne źródła energii.

Inne usługi świadczone przez doradców klienta

Pośrednicy pracy, doradcy zawodowi, specjaliści do spraw programów i specjalista do spraw rozwoju zawodowego pełnią także funkcję doradcy klienta. Doradcy indywidualni ustalają profile pomocy, przygotowują i nadzorują realizację indywidualnych planów działania, świadczą podstawowe usługi rynku pracy w formie indywidualnej dla bezrobotnych i poszukujących pracy. Z kolei doradcy instytucjonalni ustalają wspólnie z pracodawcą zapotrzebowania na nowych pracowników, pozyskują od nich oferty pracy oraz ułatwiają im dostęp do innych form pomocy określonych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Tabela Nr 13. Inne usługi świadczone przez doradców klienta w latach 2014 – 2015

Lp.	Rodzaj usługi	2014	2015	wzrost/spadek	
				w liczbach	w %
1.	Indywidualny Plan Działania	2263	2338	+75	+3,3
2.	Profilowanie pomocy dla bezrobotnych	2645	2487	-158	-6,0
3.	Wizyty/kontakty bezrobotnych i poszukujących pracy z doradcami klienta	25006	28092	+3086	+12,3
4.	Skierowania na badania lekarskie, indywidualne porady zawodowe	209	114	-95	-45,5

Źródło: sprawozdania MPiPS - 01 za 2014 i 2015, Syriusz^{STD}. Obliczenia własne.

Instrumentem wspomagającym pracę doradców klienta jest Indywidualny Plan Działania (IPD), w ramach którego osoby bezrobotne określają własny cel zawodowy oraz planują działania do realizacji, które umożliwią im osiągnięcie założonego celu. Zaplanowane działania są dostosowane do indywidualnej sytuacji zawodowej i osobistej klienta. Są w nim określone działania do samodzielnej realizacji, jak również możliwe do zastosowania przez Urząd. W analizowanym roku doradcy przygotowali 2338 IPD.

Kolejnym instrumentem wprowadzonym nowelizacją ustawy jest profilowanie. Jego celem jest zastosowanie wobec bezrobotnego takiej formy pomocy, która najbardziej odpowiada jego aktualnej sytuacji i potrzebom. Profil pomocy ustalany jest na podstawie analizy sytuacji klienta i jego szans na rynku pracy, biorąc pod uwagę oddalenie do rynku pracy (czynniki utrudniające wejście lub powrót na rynek pracy) i gotowość do wejścia lub powrotu na rynek pracy (czynniki wskazujące chęć i potrzebę podjęcia pracy). W 2015 roku doradcy klienta sprofilowali 2487 bezrobotnych. Na koniec grudnia ubiegłego roku liczba osób z ustalonym profilem pomocy wyniosła 1514, w tym:

- profil I – 93 (6,2% ogółu sprofilowanych),
- profil II – 936 (61,8%),
- profil III – 485 (32,0%).

Doradcy klienta podejmują i utrzymują kontakty z osobami zarejestrowanymi, przygotowują i przekazują dla nich informacje o propozycjach odpowiedniej pracy lub innej pomocy oraz kierują do pracodawców w przypadku posiadania oferty pracy. W 2015 roku liczba wizyt/kontaktów wyniosła 28092. Ponadto wydają skierowania

na badania lekarskie lub indywidualne porady zawodowe. Ich ilość w stosunku do 2014 roku zmniejszyła się o 95, ponieważ Urząd ograniczył wydawanie skierowań na badania lekarskie dla bezrobotnych kierowanych do odbycia stażu.

5. FORMY AKTYWIZACJI BEZROBOTNYCH

Uruchamiane przez Urząd formy aktywizacji mają na celu umożliwienie bezrobotnym i poszukującym pracy wejście lub powrót na rynek pracy. W ubiegłym roku kierowano klientów indywidualnych na: staże, prace interwencyjne i społecznie użyteczne, roboty publiczne, dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia, do pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego i bonu na zasiedlenie, przyznano środki na podjęcie działalności gospodarczej. Z ww. form skorzystało 684 bezrobotnych, tj. o 95 więcej niż w 2014 roku (15,5%).

Tabela Nr 14. Formy aktywizacji zawodowej w latach 2014 – 2015

Lp.	Forma aktywizacji	<i>Liczba skierowanych bezrobotnych w latach:</i>			
		2014	2015	wzrost/spadek	
		ogółem	ogółem	w osobach	w %
1.	prace interwencyjne	98	141	+43	+43,9
2.	roboty publiczne	44	52	+8	+18,2
3.	staże i bony stażowe	193	188	-5	-2,6
4.	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	87	58	-29	-33,3
5.	podjęcie działalności gospodarczej	42	31	-11	-26,2
6.	prace społecznie użyteczne	102	153	+51	+50,0
7.	dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego powyżej 50 roku życia	-	27	+27	+100,0
8.	bony na zasiedlenie	15	34	+19	+126,7
9.	inne	11	-	-	-
Ogółem		592	684	+92	+15,5

Źródło: sprawozdania MPiPS - 01 za 2014 i 2015. Obliczenia własne.

Prace interwencyjne

Prace interwencyjne mają na celu aktywizację bezrobotnych poprzez częściową refundację pracodawcom kosztów ich zatrudnienia. Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy są skierowane do wszystkich osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, ale wysokość i okres refundacji uzależnione są od okresu zatrudnienia, jak również kategorii osób skierowanych do tych pracy. W 2015 roku 141 bezrobotnych podjęło pracę w ramach prac interwencyjnych (wzrost w stosunku do 2014 r. o 43,9%). Zawarto 95 umów z pracodawcami.

Roboty publiczne

Organizatorami robót publicznych mogą być powiaty, gminy lub organizacje pozarządowe zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki. W roku ubiegłym podpisano 25 umów ze wszystkimi gminami z terenu powiatu głównie na stanowiska robotników gospodarczych, z jednostkami podległymi Starostwa Powiatowego – na robotników budowlanych i drogowych, z ośrodkami pomocy społecznej – na robotników gospodarczych, Ekologicznym Związkiem Gmin „Działdowszczyzna” – na pracowników fizycznych, z zespołami szkół – na sprzątaczkę, ze Spółką Wodną „Wesółka” – na robotników melioracyjnych. Z tej formy aktywizacji skorzystało w 2015 roku 52 bezrobotnych, tj. 18,2% więcej niż w analogicznym okresie 2014 roku.

Stáže i bony stażowe

Celem stażu jest nabycie przez bezrobotnego praktycznych umiejętności do wykonywania pracy poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy, bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Staż jest odbywany według programu określonego w umowie i może trwać od 3 do 12 miesięcy. Pracodawca nie ponosi kosztów za świadczoną przez bezrobotnego pracę. Ponadto ma możliwość sprawdzenia jego przydatności zawodowej w swoim zakładzie pod kątem zatrudnienia po odbyciu stażu. Z kolei bon stażowy jest instrumentem aktywizacji bezrobotnych do 30. roku życia, stanowiącym gwarancję skierowania do odbycia stażu u pracodawcy wskazanego przez bezrobotnego na okres 6 miesięcy, o ile pracodawca zobowiąże się do zatrudnienia bezrobotnego po zakończeniu stażu przez okres 6 miesięcy na umowę o pracę. W roku

ubiegłym rozpoczęły staż 172 osoby i 16 – w ramach bonu stażowego. Zawarto w sumie 185 umów (spadek w stosunku do 2014 roku o 5 osób, tj. 2,6%).

Wyposażenia/doposażenia stanowisk pracy

Wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy oznacza zorganizowanie przez pracodawcę nowego miejsca pracy w wyniku zakupu sprzętu lub brakujących narzędzi niezbędnych do wykonywania pracy na utworzonym stanowisku, a następnie zatrudnienie bezrobotnego przez okres co najmniej 24 miesięcy. O tę formę wsparcia może ubiegać się podmiot prowadzący działalność gospodarczą, niepubliczne przedszkole, niepubliczna szkoła lub producent rolny. Refundacja następuje do wysokości 6 – krotnego przeciętnego wynagrodzenia, obowiązującego na dzień podpisania umowy. W 2015 roku podjęło pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego 58 osób (o 33,3% mniej niż w 2014 roku). Były wśród nich osoby skierowane do pracy na umowy zawarte w 2014 roku.

Tabela Nr 15. Refundacje wyposażenia/doposażenia stanowisk pracy udzielone w 2015 roku

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa stanowiska</i>	<i>Liczba zakładów</i>	<i>Liczba stanowisk</i>
1.	Sprzedawca	2	3
2.	Szwaczka	3	3
3.	Elektromonter	1	1
4.	Kierowca ciągnika/zrywkarz	1	1
5.	Robotnik budowlany	1	1
6.	Elektromonter	1	1
7.	Ślusarz	1	1
8.	Instalator sieci/konserwator sprzętu elektronicznego	1	1
9.	Operator koparki, kierowca samochodu dostawczego	1	2
10.	Kierowca/magazynier	1	1
11.	Projektant aranżacji i wizualizacji wnętrz-łazienek	1	2
12.	Tapicer/monter	2	3
13.	Operator piły panelowej	1	2
14.	Dekarz, kierowca kat. B	1	2
15.	Przedstawiciel handlowy, pomoc cukiernika	1	2
16.	Pomocnik stolarza	1	1
17.	Operator autoklawu, pomocnik operatora autoklawu	1	2
Ogółem		21	29

Źródło: część opisowa do sprawozdania MPiPS - 01 za 2015.

W roku ubiegłym podpisano z 21 pracodawcami umowy na refundację kosztów wyposażenia/doposażenia 29 stanowisk pracy dla skierowanych bezrobotnych. Przeciętna wysokość refundacji wyniosła 22 174 zł.

Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej

Przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej ma na celu wspieranie powstawania nowych firm poprzez samozatrudnienie. Dofinansowanie może otrzymać bezrobotny, absolwent Centrum Integracji Społecznej (CIS) oraz absolwent Klubu Integracji Społecznej (KIS) na zasadach określonych w *Regulaminie przyznawania z Funduszu Pracy lub Europejskiego Funduszu Społecznego jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej*. Jego wysokość nie może przekroczyć 6-krotnego przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego na dzień podpisania umowy.

Tabela Nr 16. Dotacje na podjęcie działalności gospodarczej przyznane w 2015 roku

Lp.	Rodzaj działalności	Liczba osób
1.	Wykonywanie usług budowlanych	3
2.	Wykonywanie konstrukcji i pokryć dachowych	1
3.	Wykonywanie instalacji wod-kan, ciep, gazowych	2
4.	Wykonywanie usług kosmetycznych	1
5.	Sprzedaż detaliczna z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych	1
6.	Działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej	2
7.	Szycie firan, zasłon, dekoracji okiennych	1
8.	Konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych	2
9.	Usługi ogólnobudowlane i wykończeniowe	1
10.	Wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych	1
11.	Wykonywanie instalacji elektrycznych	1
12.	Doradztwo specjalistyczne związane z wyceną elementów elektronicznych, opracowywanie kosztorysów technicznych oraz pośrednictwo biznesowe związane z organizacją zaopatrzenia lub sprzedażą dla małych, średnich i dużych firm	1
13.	Konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, motocykli, skuterów i Fuadów, wymiana opon oraz pranie i czyszczenie tapicerki samochodowej	1
14.	Organizacja nurkowań i szkoleń płetwonurkowych	1
15.	Obróbka mechaniczna elementów metalowych oraz specjalistyczne projektowanie	1
16.	Mobilne pośrednictwo ubezpieczeniowe	1
17.	Konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych	1

18.	Mobilne usługi kosmetyczne	1
19.	Produkcja pozostałych wyrobów z drewna, korka, słomy i materiałów używanych do wyplatania	1
20.	Usługi spawalnicze, ślusarskie, produkcja ogrodzeń metalowych	1
21.	Kompleksowa obsługa księgową i kadrowo-płacową	1
22.	Naprawa i konserwacja komputerów, urządzeń peryferyjnych i sprzętu telekomunikacyjnego	1
23.	Usługi fryzjerskie	1
24.	Usługi ogrodnicze i leśne	1
25.	Pośrednictwo ubezpieczeniowe	1
26.	Firma remontowo-budowlana	1
Ogółem		31

Źródło: część opisowa do sprawozdania MPiPS - 01 za 2015.

W 2015 roku wsparcia finansowego na podjęcie działalności gospodarczej usługowej i produkcyjnej udzielono 31 bezrobotnym tj. 26,2% mniej niż w analogicznym okresie 2014 roku. Średnia kwota dotacji ukształtowała się na poziomie 20 239 zł.

Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne są jedną z form aktywizacji społeczno-zawodowej bezrobotnych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy. Mają na celu zapewnienie tym osobom minimalnych środków do życia, a gminom działań na rzecz społeczności lokalnych. Z tej formy korzystają beneficjenci pomocy społecznej. Wykonują prace w miejscu zamieszkania lub pobytu w wymiarze do 10 godzin tygodniowo. Ponadto zachowują status bezrobotnego i podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu i wypadkowemu. W 2015 roku zawarto porozumienia ze wszystkimi gminami na następującą liczbę godzin:

- ❖ Nidzica – 15.000,
- ❖ Janowiec Kościelny – 1.000,
- ❖ Kozłowo – 600,
- ❖ Janowo – 520.

Bezrobotni, z II profilem pomocy w liczbie 85 osób, wykonywali prace konserwatorskie i remontowe, porządkowe na terenie sołectw i instytucji samorządowych, administracyjno-biurowe, opiekowali się osobami starszymi i niepełnosprawnymi.

W roku ubiegłym, po raz pierwszy w powiecie nidzickim, realizowany był Program Aktywizacja i Integracja (PAI) skierowany do osób marginalizowanych i wykluczonych społecznie, tj. długotrwale bezrobotnych, bez wykształcenia, z obniżoną motywacją do pracy, deficytami w zakresie komunikacji społecznej, asertywności w aspekcie

osobistym i zawodowym, umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Jego celem była poprawa sytuacji na rynku pracy bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, z III profilem pomocy, poprzez udział w zajęciach integracyjnych organizowanych przez Stowarzyszenie Klub Publico Bono w Szczytnie oraz aktywizacyjnych - przez ośrodki pomocy społecznej. Z uwagi na grupę docelową program wymagał ze strony realizatorów i pracowników Urzędu dużo indywidualnej pracy z każdym uczestnikiem, przeprowadzania rozmów dyscyplinujących, motywowania do udziału w zajęciach. W ramach działań aktywizacyjnych 68 osób wykonywało prace społecznie użyteczne na łączną liczbę godzin 5440. Ich charakter był podobny jak w przypadku „typowych prac społecznie użytecznych”. Realizacja PAI przyczyniła się do wzrostu przez jego uczestników umiejętności budowania odpowiednich relacji społecznych, umiejętności organizacyjnych, rozwiązywania własnych problemów, a tym samym wejścia na rynek pracy zmotywowanym i gotowym do podjęcia zatrudnienia.

W analizowanym okresie zwiększyła się o 50% liczba bezrobotnych zatrudnionych w ramach prac społecznie użytecznych (ze 102 do 153).

Dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego powyżej 50 roku życia

Dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 lat ma na celu zachęcenie pracodawców lub przedsiębiorców do zatrudniania bezrobotnych w tej grupie wiekowej. Przysługuje ono przez okres 12 miesięcy w przypadku zatrudnienia osoby, która ukończyła 50 lat, a nie ukończyła 60 lat lub przez okres 24 miesięcy – w przypadku osób, które ukończyły 60 lat. Z tej formy pomocy w minionym roku skorzystało 27 bezrobotnych.

Bon na zasiedlenie

Bon na zasiedlenie jest dodatkowym instrumentem adresowanym do bezrobotnych do 30 roku życia. Ma ich zachęcić do mobilności zawodowej poprzez zmianę miejsca zamieszkania w celu podjęcia pracy lub innej formy zatrudnienia. Jego wysokość nie może przekroczyć 200% przeciętnego wynagrodzenia za pracę. Przyznane środki przeznacza się na pokrycie kosztów zamieszkania. Na tą formę aktywizacji zawarto w 2015 roku 34 umowy, tj. o 19 więcej niż w 2014 roku (wzrost o 126,7%).

Formy aktywizacji osób niepełnosprawnych

Według danych na koniec grudnia 2015 roku w ewidencji Urzędu pozostawało 95 bezrobotnych posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności: lekki – 60 osób, umiarkowany – 34 i znaczny – 1. Najczęstszymi rodzajami niepełnosprawności były upośledzenia narządu ruchu (28), choroby narządu wzroku (11), choroby psychiczne (10). Ponadto było również zarejestrowanych 33 niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu. Wśród nich dominowały osoby z upośledzeniem umysłowym (9), upośledzeniem narządu ruchu (3) i chorobami psychicznymi (3). Pobierają świadczenia rentowe z tytułu niezdolności do pracy i renty socjalne. Jednak deklarują gotowość do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy. Ich aktywizacja odbywała się ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i Funduszu Pracy.

Tabela Nr 17. Formy aktywizacji zawodowej niepełnosprawnych finansowane z PFRON w latach 2014 – 2015

Lp.	Forma aktywizacji	Liczba skierowanych niepełnosprawnych w latach:			
		2014	2015	spadek	
		ogółem	ogółem	w osobach	w %
1.	staże	3	2	-1	-33,3
2.	szkolenia	1	-	-	-
3.	refundacja kosztów doposażenia stanowiska pracy	1	1	-	-
Ogółem		5	3	-2	-40,0

Źródło: sprawozdania MPiPS - 07 za 2014 i 2015. Obliczenia własne.

W 2015 roku zaktywizowano ze środków PFRON 2 osoby w ramach stażu i 1 - doposażenie stanowiska pracy wydatkując kwotę 39 955,54 zł. Natomiast ze środków FP wsparcie otrzymało 46 bezrobotnych niepełnosprawnych (prace społecznie użyteczne – 14, staże – 11, prace interwencyjne – 9, roboty publiczne – 5, podjęcie pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia dla bezrobotnego powyżej 50 roku życia – 3, szkolenia – 2, miejsce pracy refundowane z FP – 1, bon na zasiedlenie – 1).

Efektywność zatrudnieniowa podstawowych form aktywizacji

Efektywność zatrudnieniowa, czyli wskaźnik ponownego zatrudnienia, jest to stosunek liczby osób bezrobotnych, które po zakończeniu udziału w określonej formie aktywizacji uzyskały w okresie do 3 miesięcy zatrudnienie. Jest badana w ramach programu statystyki publicznej z wykorzystaniem formularzy sprawozdawczych. W 2015 roku doprecyzowano jej definicję. Obecnie, jako zakończenie udziału w aktywizacji rozumie się datę zakończenia związania umową zawartą przez Urząd lub datę końcową zatrudnienia wynikającego ze stosunku zobowiązaniowego trwającego po zakończeniu danej formy aktywizacji. Ponadto wprowadzono co najmniej 30-dniowy, zgodnie z danymi pozyskiwanymi przez ZUS, okres zatrudnienia w trakcie lub w ciągu 3 miesięcy od zakończenia udziału w danej formie aktywizacji zawodowej dla wykazania efektu zatrudnieniowego zastosowanej formy aktywizacji, a także możliwość sprawdzenia statusu na rynku pracy osoby, która po zakończeniu udziału w aktywizacji nie zarejestrowała się ponownie, ale nie potwierdziła swojego zatrudnienia (na podstawie danych z ZUS). Odpowiednie sprawozdania statystyczne w tym zakresie zostaną

sporządzone dopiero w kwietniu 2016 roku. Pozwoli to uzyskać informacje obejmujące pełny rok sprawozdawczy oraz zapewni poprawność danych.

W związku z powyższym tylko na potrzeby Rady Powiatu w Nidzicy policzono szacunkową efektywność zatrudnieniową, która nie obejmuje pełnego 2015 roku.

Tabela Nr 18. Szacunkowa efektywność zatrudnieniowa realizowanych form aktywizacji zawodowej w roku 2015 do efektywności w roku 2014

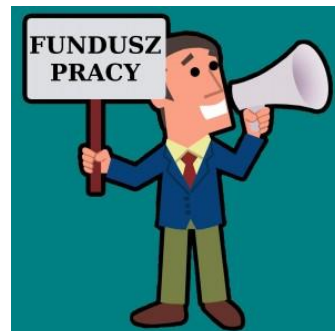
Lp.	Forma aktywizacji zawodowej	Rok 2014		Rok 2015		
		wskaźnik efektywności w %	liczba osób, które ukończyły program	liczba osób, które podjęły pracę po ukończeniu programu	wskaźnik efektywności w%	wzrost/spadek w %
1.	szkolenia, bony szkoleniowe, studia podyplomowe	64,6	104	70	67,3	+2,7
2.	prace interwencyjne	90,2	62	60	96,8	+6,6
3.	roboty publiczne	67,6	49	38	77,6	+10,0
4.	staże zawodowe, bony stażowe	77,0	139	101	72,7	-4,3
5.	refundacja kosztów doposażenia stanowiska pracy	100,0	28	28	100,0	-
6.	jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	100,0	31	31	100,0	-
7.	bon na zasiedlenie	-	30	30	100,0	-
Przeciętna efektywność		81,8	443	358	80,8	-1,0

Źródło: sprawozdania MPiPS - 01 za 2014 i 2015. Obliczenia własne.

Szacunkowa efektywność zatrudnieniowa realizowanych przez Urząd form aktywizacji zawodowej bezrobotnych za 2015 rok wyniosła 80,8% i w stosunku do analogicznego okresu 2014 roku spadła o 1%. Oznacza ona, że na 443 bezrobotnych, którzy zakończyli udział w poszczególnych formach aktywizacji zatrudnienie trwałe lub okresowe uzyskało 358 osób. Najwyższą efektywnością od lat charakteryzują się dotacje dla bezrobotnych na podjęcie własnej działalności gospodarczej oraz dla pracodawców na tworzenie miejsc pracy. W 2015 roku dołączyły do nich bony na zasiedlenie. W stosunku do 2014 roku wzrosły wskaźniki zatrudnienia po robotach publicznych, pracach interwencyjnych i szkoleniach, natomiast zmniejszyły się po odbywanych stażach i bonach stażowych.

6. FINANSOWANIE DZIAŁALNOŚCI URZĘDU

Powiatowy Urząd Pracy w Nidzicy, w ramach bieżącej działalności, dysponuje Funduszem Pracy przeznaczonym na finansowanie świadczeń dla bezrobotnych, programów na rzecz promocji zatrudnienia i zadań fakultatywnych, Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonym na aktywizację zawodową niepełnosprawnych, a w 2015 roku także środkami na finansowanie Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój oraz Regionalnego Programu Operacyjnego. Ponadto opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne za bezrobotnych bez prawa do zasiłku.

Program POWER dedykowany był dla osób młodych w wieku 18 - 29 lat, zarejestrowanych w Urzędzie jako bezrobotne (należące do I lub II profilu pomocy), które nie uczestniczyły w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NETT). Miał na celu ich wsparcie w zakresie określenia ścieżki zawodowej, szkoleń i egzaminów, staży, subsydiowanego zatrudnienia. Skierowany był przede wszystkim do osób niepełnosprawnych i długotrwale bezrobotnych, a także o niskich kwalifikacjach. Na jego realizację Urząd otrzymał kwotę 760 400 zł, którą przeznaczył na sfinansowanie staży, prac interwencyjnych, szkoleń, bonów szkoleniowych i bonów na zasiedlenie.

Z kolei uczestnikami RPO były osoby pozostające bez zatrudnienia powyżej 29 roku życia, zarejestrowane w Urzędzie jako bezrobotne (należące do I lub II profilu pomocy), a dodatkowo spełniające jedno z kryteriów: długotrwale bezrobotne, niepełnosprawne, powyżej 50 roku życia, kobiety i osoby niskowyzkwalifikowane. Program, jako cel szczegółowy, zakładał zwiększenie zatrudnienia wśród bezrobotnych, poszukujących pracy i nieaktywnych zawodowo, a jednocześnie wyposażeń ich w niezbędne kwalifikacje. Na jego realizację Urząd otrzymał środki w wysokości 1 176 200 zł, które wydatkował na refundację kosztów wyposażenia/doposażenia stanowisk pracy utworzonych dla bezrobotnych, dotacje na podjęcie działalności gospodarczej i staże.

Dysponował również Krajowym Funduszem Szkoleniowym w wysokości 286 982 zł, z którego sfinansował kształcenie ustawiczne 151 pracowników i 4 pracodawców w wieku 45 i więcej lat w formie szkoleń i studiów podyplomowych. Szkolenia specjalistyczne to m.in.: kurs EKG wraz z egzaminem praktycznym i teoretycznym,

recykling odpadów, możliwość ograniczania produkcji odpadów sposobem na ograniczenie kosztów produkcji, nowoczesne techniki florystyczne, warsztat kierowniczy dla brygadzysty mistrza produkcji, profesjonalny trener szkoły nauki jazdy, natomiast studia podyplomowe – audyt i kontrola wewnętrzna, administracja – rejestracja stanu cywilnego, zarządzanie finansami w jednostkach samorządu terytorialnego, bezpieczeństwo i higiena pracy.

W ramach Funduszu Pracy realizował takie formy wsparcia, na które było zapotrzebowanie ze strony zarejestrowanych bezrobotnych oraz pracodawców. Kwota przeznaczona na ten cel wyniosła 2 581 300 zł. W trakcie roku pozyskał także dodatkowe środki w kwocie 539 800 zł z rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na finansowanie aktywizacji różnych kategorii bezrobotnych oraz 100 000 zł na Program Aktywizacja i Integracja.

Tabela Nr 19. Środki finansowe będące w dyspozycji Urzędu w latach 2014 – 2015

Lp.	Wyszczególnienie	Środki finansowe w latach:			
		2014	2015		
		w tys. zł	w tys. zł	wzrost/spadek w tys. zł	wzrost/spadek w %
1.	Fundusz Pracy i EFS (projekt „Czas na działanie” - 2014 r. POWER i RPO - 2015 r.)	10 043,2	9 139,4	-903,8	-9,0
2.	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	42,7	40,0	-2,7	-6,3
3.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne osób bez prawa do zasiłku	1 266,6	1 009,1	-257,5	-20,3
4.	Budżet na funkcjonowanie Urzędu	1 338,5	1 385,7	+47,2	+3,5
5.	Europejski Fundusz Społeczny - projekt konkursowy „Pakiet na start”	27,5	-	-	-
Ogółem		12 718,5	11 574,2	-1 144,3	-9,0

Źródło: sprawozdania MPiPS – 02 za 2014 i 2015 i inne. Obliczenia własne.

W 2015 roku Urząd na realizowanie wszystkich zadań, a także na swoje funkcjonowanie miał do dyspozycji kwotę 11 574,2 tys. zł. W analizowanym okresie wydatki, w porównaniu z 2014 rokiem, zmniejszyły się o 9%. Największy spadek zanotowano w składkach na ubezpieczenie zdrowotne osób bez prawa do zasiłku, a także

w Funduszu Pracy i Europejskim Funduszu Społecznym. Ma to związek z malejącą liczbą osób bezrobotnych i zmianą zasad przyznawania środków na programy i projekty aktywizacji zawodowej bezrobotnych przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Wzrosły wydatki na funkcjonowanie Urzędu – o 3,5%, co wiąże się ze zwiększeniem budżetu przez Radę Powiatu w Nidzicy na 2015 rok o podobny wskaźnik.

W 2015 roku wydatki Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego ukształtowały się na poziomie 9 139,4 tys. zł i w stosunku do 2014 roku spadły o 903,8 tys. zł tj. o 9%.

Tabela Nr 20. Struktura wydatków na zadania obligatoryjne i fakultatywne w latach 2014 – 2015

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki w latach:			
		2014	2015		
		w tys. zł	w tys. zł	wzrost/spadek w tys. zł	wzrost/spadek w %
1.	zasiłki dla bezrobotnych ze składkami	4 758,5	4 044,9	-713,6	-15,0
2.	dotatki aktywizacyjne	245,1	345,9	+100,8	+41,1
3.	programy na rzecz promocji zatrudnienia	4 780,0	4 489,7	-290,3	-6,1
4.	inne zadania fakultatywne np. utrzymanie systemu teleinformatycznego, koszty wysyłki korespondencji, szkolenia pracowników, refundacja dodatków do wynagrodzeń, itp.	259,6	258,9	-0,7	-0,3
Ogółem		10 043,2	9 139,4	-903,8	-9,0

Źródło: sprawozdania MPiPS – 02 za 2014 i 2015. Obliczenia własne.

Największy udział procentowy stanowiły wydatki na programy na rzecz promocji zatrudnienia i zasiłki dla bezrobotnych. Łącznie stanowiły 93,4% budżetu Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego. Na przestrzeni analizowanego roku zmniejszyły się odpowiednio o 15% i 6,1%. Spadły także wydatki na zadania fakultatywne o 0,3%. Natomiast zwiększyła się kwota środków na wypłatę dodatków aktywizacyjnych

o 41,1%, co oznacza, że bezrobotni są aktywni na rynku pracy i podejmują zatrudnienie z własnej inicjatywy.

W analizowanym okresie kwota środków wydatkowanych na programy na rzecz promocji zatrudnienia wyniosła 4 489,7 tys. zł i w stosunku do 2014 roku zmniejszyła się o 290,3 tys. zł. Na najpopularniejsze formy aktywizacji zawodowej, czyli staże, dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej, refundacje kosztów doposażenia stanowisk pracy i prace interwencyjne wydatkowano 65,9% środków przeznaczonych na wspieranie zatrudnienia bezrobotnych i pracodawców.

Tabela Nr 21. Struktura wydatków na aktywizację bezrobotnych w latach 2014 – 2015

Lp.	Forma aktywizacji	Wydatki w latach:			
		2014	2015		
		w tys. zł	w tys. zł	wzrost/ spadek w tys. zł	wzrost/ spadek w %
1.	szkolenia, bony szkoleniowe, studia podyplomowe, stypendia za kontynuowanie nauki	393,0	409,1	+16,1	+4,1
2.	prace interwencyjne	718,6	613,1	-105,5	-14,7
3.	roboty publiczne	236,3	404,7	+168,4	+71,3
4.	dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej	797,5	627,4	-170,1	-21,3
5.	refundacja kosztów doposażenia stanowiska pracy	1 145,2	613,6	-531,6	-46,4
6.	staże, bony stażowe	1 301,3	1 103,5	-197,8	-15,2
7.	prace społecznie użyteczne	80,6	96,4	+15,8	+19,6
8.	inne instrumenty rynku pracy np. badania lekarskie, bony na zasiedlenie	107,5	280,6	+173,1	+161,0
9.	dofinansowanie wynagrodzenia bezrobotnych powyżej 50 r.ż.	-	62,9	-	-
10.	krajowy fundusz szkoleniowy	-	278,4	-	-
Ogółem		4 780,0	4 489,7	-290,3	-6,1

Źródło: sprawozdania MPiPS – 02 za 2014 i 2015. Obliczenia własne.

W stosunku do 2014 roku wzrosły wydatki na inne instrumenty rynku pracy (głównie bony na zasiedlenie, z których skorzystały 34 osoby), roboty publiczne, prace społecznie użyteczne (realizowane także w ramach PAI) oraz szkolenia. W pozostałych formach aktywizacji zanotowano spadek, przy czym największy dotyczył refundacji kosztów doposażenia stanowiska pracy i dofinansowania podejmowania działalności gospodarczej. W 2015 roku uruchomiono nowe formy aktywizacji wprowadzone nowelizacją ustawy z 27 maja 2014 roku, tj.:

- ❖ dofinansowanie wynagrodzenia bezrobotnych powyżej 50 roku życia – 62,9 tys. zł dla 27 osób,
- ❖ krajowy fundusz szkoleniowy – 278,4 tys. zł, zawarto 15 umów na kształcenie ustawiczne 155 osób, w tym 150 – objęto szkoleniami i 5 – uzyskało wsparcie na dofinansowanie studiów podyplomowych,
- ❖ Program Aktywizacja i Integracja – 63,8 tys. zł dla 40 osób w I etapie realizacji i 28 – w II etapie realizacji.

7. FORMALNA OBSŁUGA KLIENTÓW URZĘDU

Formalna obsługa klienta jest procesem dokumentującym wszystkie działania podejmowane przez Urząd wobec bezrobotnego, poszukującego pracy, poczynając od przyznania lub odmowy przyznania statusu bezrobotnego, wypłaconych świadczeniach, udziale w realizowanych programach, otrzymanych propozycjach pomocy, a kończąc na utracie statusu bezrobotnego. Wymaga sporządzenia wielu dokumentów (np. decyzji, zawiadomień, wezwań, zaświadczeń, skierowań, umów, list wypłat świadczeń, PIT-ów, RMUA, itp.), a także wprowadzenia do oprogramowania SYRIUSZ^{STD} szeregu aktualnych informacji o klientach Urzędu.

Tabela Nr 22. Formalna obsługa klientów w latach 2014 – 2015

<i>Lp.</i>	<i>Zadanie</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>wzrost/spadek w %</i>
1.	rejestracja bezrobotnych	2829	2975	+5,2
2.	wyrejestrowanie bezrobotnych	3365	3260	-3,1
3.	naliczone i wypłacone świadczenia	8131	5895	-27,5
4.	sporządzone i wydane zaświadczenia na potrzeby różnych instytucji oraz za pomocą SEPI	5787	4437	-23,3
5.	sporządzone i wydane PIT-y	1702	1334	-21,6
6.	sporządzone i wydane informacje roczne o naliczonych składkach (RMUA)	1368	1461	+6,8
7.	sporządzone i wydane decyzje administracyjne	7836	7331	-6,4
8.	wydane skierowania na badania lekarskie	253	153	-39,5
9.	zawarte umowy/porozumienia na programy rynku pracy	464	517	+11,4
10.	udzielone odpowiedzi na pisma ZUS, Policji, Sądów, OPS, Izb Celnich, PIP,	585	622	+6,3

11.	przyjęte i rozpatrzone wnioski o przyznanie dodatków aktywizacyjnych	183	245	+33,9
-----	--	-----	-----	-------

Źródło: Dane z rejestrów prowadzonych przez PUP za 2014 i 2015 rok. Obliczenia własne.

W 2015 roku zarejestrowano ogółem 2975 bezrobotnych, czyli średnio w miesiącu 248 (o 146 osób więcej niż w 2014 roku). W tym samym okresie pozbawiono statusu bezrobotnego z różnych przyczyn 3260 osób, czyli średnio w miesiącu 272 (o 105 mniej w stosunku do 2014 roku). Sporządzano również miesięczne listy wypłat różnych świadczeń dla osób uprawnionych do zasiłku, stypendiów z tytułu odbywania stażu, szkoleń, studiów podyplomowych, kontynuowania nauki, dodatków aktywizacyjnych. W okresie od stycznia do grudnia 2015 roku liczba wypłaconych świadczeń wyniosła 5895. Na dzień 31.12.2015 roku do pobierania zasiłku dla bezrobotnych uprawnionych było 396 osób (24,6% ogółu zarejestrowanych), a do dodatku aktywizacyjnego – 47.

Wszystkim zarejestrowanym, wyrejestrowanym, uczestnikom programów rynku pracy wydano 7331 decyzji administracyjnych. Odwołania od decyzji złożyło 75 osób, z czego 67 zmieniono na miejscu na podstawie art. 132, 145 i 155 Kodeksu Postępowania Administracyjnego. Do organu II instancji przesłano 8 odwołań, z których:

- utrzymano w mocy – 5,
- uchylono – 2,
- przekazano do ponownego rozpatrzenia – 1.

Bezrobotnym, którzy otrzymali określone świadczenia wystawiono 1334 PIT-y i 1461 informacji rocznych o naliczonych składkach (RMUA). Na prośbę osób zainteresowanych lub ośrodków pomocy społecznej wydano 4437 zaświadczeń o wysokości pobieranych świadczeń, o statusie prawnym zarejestrowanego, o odbyciu stażu i inne (w tym 3179 za pomocą SEPI), a także 153 skierowania na badania lekarskie.

Zawarto z pracodawcami, przedsiębiorcami i jednostkami samorządu terytorialnego 517 umów cywilno-prawnych na organizację poszczególnych form aktywizacji zawodowej bezrobotnych i poszukujących pracy. Na bieżąco udzielano informacji na temat osób zarejestrowanych uprawnionym organom lub instytucjom tj. ZUS, PIP, OPS, policja, sąd i prokuratura. Wnioski o udostępnienie danych dotyczyły przede wszystkim informacji o pozostawaniu danej osoby w ewidencji bezrobotnych, wysokości pobieranych świadczeń, czy też przedstawionych przez Urząd propozycji aktywizacji zawodowej. W analizowanym okresie wpłynęło ich 622.

8. INNE DZIAŁANIA URZĘDU

W ramach bieżącej działalności Urząd współpracuje ze wszystkimi samorządami, pracodawcami, ośrodkami pomocy społecznej, organizacjami pozarządowymi, Powiatową Radą Zatrudnienia, instytucjami szkoleniowymi, publicznymi służbami zatrudnienia. Informuje ich o aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy, realizowanych programach i projektach na rzecz aktywizacji zawodowej bezrobotnych.

25 lutego 2015 roku zorganizował konferencję dla przedsiębiorców z powiatu nidzickiego. Uczestniczyło w niej 80 właścicieli firm, przedstawiciele władz samorządowych województwa, powiatu i poszczególnych gmin, Nidzickiego Klubu Biznesu, a także okręgowy inspektor pracy. Główne tematy poruszane podczas konferencji to: zaawansowanie prac przy budowie lotniska w Szymanach k. Szczytna, możliwości skorzystania przez przedsiębiorców z funduszy europejskich, funduszy poręczeniowych i pożyczkowych, programy wsparcia dla bezrobotnych i pracodawców realizowane przez Urząd, z uwzględnieniem nowych form aktywizacji wprowadzonych nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Wymiernym efektem konferencji było zainteresowanie pracodawców zatrudnianiem bezrobotnych powyżej 50 roku życia z dofinansowaniem wynagrodzenia, tworzenie nowych stanowisk pracy przy współudziale środków będących w dyspozycji Urzędu, wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Z nowych form aktywizacji skorzystało 164 bezrobotnych, 151 pracowników i 4 pracodawców w wieku 45 i więcej lat.

18 maja 2015 roku zawarł porozumienie z Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w Olsztynie w sprawie wspólnej organizacji Targów Edukacyjno-Zawodowych „START W PRACY”. Partnerzy porozumienia podjęli współpracę na rzecz realizacji ww. wydarzenia służącego przeciwdziałaniu marginalizacji i wykluczeniu społecznemu młodzieży, przeciwdziałaniu bezrobociu oraz przygotowaniu młodzieży z powiatu nidzickiego do aktywnego zachowania na rynku pracy. Targi odbyły się 17 czerwca 2015 roku i były skierowane do uczniów trzecich klas gimnazjum, uczniów szkół ponadgimnazjalnych, absolwentów i młodzieży poszukującej pracy. Wzięło w nich udział ok. 300 młodych ludzi, przedstawiciele instytucji rynku pracy, instytucji działających na rzecz młodzieży, placówek oświatowych, służb mundurowych, firm

szkoleniowych, agencji zatrudnienia, pracodawcy z powiatu nidzickiego, a także specjaliści z Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w Olsztynie i Młodzieżowego Centrum Kariery w Biskupcu. Głównym celem targów było zaprezentowanie oferty edukacyjnej szkół ponadgimnazjalnych, przedstawienie lokalnych pracodawców i instytucji rynku pracy. Młodzież uzyskała również informacje na temat specyfiki pracy w danym zawodzie, wymaganiach i kwalifikacjach potrzebnych do jego wykonywania. Miała także możliwość uczestniczenia w warsztatach pt. „Nowe formy wsparcia dla bezrobotnych” prowadzonych przez doradcę zawodowego zatrudnionego w Urzędzie.

Ponadto na mocy wcześniejszych porozumień kontynuował współpracę:

- a) z Ośrodkami Pomocy Społecznej w Nidzicy, Janowie, Janowcu Kościelnym i Kozłowie w zakresie aktywizacji zawodowej i społecznej bezrobotnych i świadczeniobiorców OPS,
- b) z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Nidzicy w zakresie aktywizacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
- c) z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Olsztynie w zakresie realizacji poradnictwa zawodowego oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy, a także ożywienia lokalnego rynku pracy poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej polityki społecznej i aktywizacji rynku pracy mających na celu utrzymanie poziomu zatrudnienia, wzrost zatrudnienia i samozatrudnienia, wspieranie przedsiębiorczości oraz łagodzenie problemów społecznych.

Realizował także politykę rynku pracy opartą na dialogu społecznym w ramach działalności Powiatowej Rady Zatrudnienia. Na odbytych w 2015 roku trzech posiedzeniach członkowie Rady podejmowali uchwały w sprawach:

- ✓ podziału środków Funduszu Pracy, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Regionalnego Programu Operacyjnego na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu i oceniali racjonalność ich wydatkowania,
- ✓ podziału środków na inne fakultatywne zadania finansowane ze środków Funduszu Pracy i oceniali racjonalność ich wydatkowania,
- ✓ planu szkoleń dla bezrobotnych i poszukujących pracy oraz oceniali zasadność zaplanowanych do zorganizowania kierunków szkoleń,
- ✓ celowości realizacji Programu Aktywizacja i Integracja,
- ✓ umorzenia nienależnie pobranych świadczeń przez bezrobotnych.

Przedstawiono im także informacje na temat:

- programów aktywizacji bezrobotnych realizowanych w ramach środków pozyskanych z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej,
- działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego,
- osiągniętych przez Urząd wskaźnikach efektywności działań na rzecz aktywizacji bezrobotnych za 2014 rok,
- zatrudniania cudzoziemców w Polsce.

Opiniowali, w trybie obiegowym, zmiany w: budżetach FP, POWER, RPO na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych i innych fakultatywnych zadań, planie szkoleń dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, Programie Aktywizacja i Integracja, a także wniosek Starostwa Powiatowego o przyznanie środków na kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawcy z KFS.

9. PODSUMOWANIE I PLANY NA 2016 ROK

Analiza danych statystycznych gromadzonych przez Urząd pokazuje, że w 2015 roku sytuacja na nidzickim rynku pracy była zdecydowanie lepsza niż w latach poprzednich. W skali roku zarówno liczba bezrobotnych jak i stopa bezrobocia uległy obniżeniu.

Powiat nidzicki nie jest łatwym rynkiem pracy dla osób jej poszukujących. Utrzymują się na nim problemy o charakterze strukturalnym, takie jak niska aktywność zawodowa, długotrwałe bezrobocie, praca w szarej strefie, rolniczy charakter powiatu, brak zakładów produkcyjnych generujących nowe miejsca pracy oraz niekorzystna struktura zarejestrowanych bezrobotnych.

Analizując strukturę bezrobotnych pod względem przynależności do jednej z grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy można zauważyć, że trudno przebiega aktywizacja osób powyżej 50 roku życia, bez kwalifikacji zawodowych i kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka. 13,3% bezrobotnych w ogóle jeszcze nie pracowało, a co piąty pracował nie dłużej niż rok. Niepokojący jest również fakt, że ponad 22% wszystkich zarejestrowanych to osoby powyżej 50 roku życia. Bezrobocie

w tej grupie wiekowej spada znacznie wolniej niż w pozostałych. Ze względu na brak lub niskie kwalifikacje, wiek, stan zdrowia osoby te nie angażują się w poszukiwanie pracy, przyzwyczajając się do sytuacji, w jakiej się znaleźli. Ogranicza je wiele barier psychicznych np. lęk przed porażką, brak pewności siebie, stres związany z rozmową kwalifikacyjną, brak motywacji. Należy także zwrócić szczególną uwagę na bezrobotnych do 30 roku życia. Ich populacja na koniec 2015 roku stanowiła 31% (499 osób) ogółu zarejestrowanych. Charakteryzuje się brakiem doświadczenia zawodowego, niedopasowaniem wykształcenia do potrzeb rynku pracy. Młodzież opuszczająca szkoły jest wyposażona w pewien zasób wiedzy teoretycznej, która w zetknięciu z rynkiem pracy często okazuje się niewystarczająca do znalezienia zatrudnienia.

W 2015 roku w działaniach Urzędu te grupy bezrobotnych były uprzywilejowane. Aktywizowano je w ramach środków Funduszu Pracy przyznanych algorytmem, pozyskanych z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój i Regionalnego Programu Operacyjnego. Ich wymiernym efektem było podjęcie pracy subsydiowanej przez 86 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, szkolenia – 6, stażu – 15, prac społecznie użytecznych – 49. W przypadku osób do 30 roku życia pracę subsydiowaną podjęło 145, szkolenia – 55, staż – 138 i prace społecznie użyteczne – 29.

W roku ubiegłym pracownicy Urzędu wdrażali nowe rozwiązania w zakresie aktywizacji bezrobotnych, dostosowując swoje działania do potrzeb konkretnego bezrobotnego i pracodawcy. Ponadto realizowali przyjęty przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego Regionalny Plan Działania na rzecz Zatrudnienia na rok 2015. Zakładał on dwa główne priorytety działań:

- aktywna polityka na rynku pracy zwiększająca adaptacyjność mieszkańców regionu na rynku pracy,
- wzmacnianie efektywności działań podejmowanych na rzecz promocji włączania zawodowego.

Istotą priorytetu I było wsparcie osób zaliczonych do grup defaworyzowanych oraz osób zagrożonych zwolnieniami z przyczyn dotyczących zakładów pracy poprzez podnoszenie ich kwalifikacji, wspieranie uczenia się przez całe życie, pomoc w tworzeniu nowych firm. Działania priorytetu II skupiały się wokół rozwijania sprawnego monitoringu rynku pracy poprzez sporządzanie oraz upowszechnianie analiz, doskonalenie warunków realizacji usług rynku pracy wraz z monitorowaniem efektów ich stosowania.

W 2016 roku Urząd będzie kontynuował politykę rynku pracy nakierowaną na rozwiązywanie problemów strukturalnych rynku pracy i poprawianie skuteczności jego funkcjonowania. Opiera się ona na wyspecjalizowanych instrumentach dostosowujących strukturę podaży pracy do struktury popytu na pracę, a także

subwencionowanym zatrudnieniu, wspierającym bezrobotnych w procesie wchodzenia na rynek pracy. Jej działania zmierzają do stworzenia w pośredni lub bezpośredni sposób miejsc pracy i zwiększenia zdolności do zatrudnienia bezrobotnych znajdujących się w najtrudniejszym położeniu. Na ich realizację otrzymał środki w wysokości:

- Fundusz Pracy przyznany algorytmem – 1 496 008 zł,
- Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój – 767 451 zł,
- Regionalny Program Operacyjny – 834 541 zł,
- Refundacja kosztów zatrudnienia osób powyżej 30 roku życia „Praca dla młodych” – 789 100 zł,
- Krajowy Fundusz Szkoleniowy – 95 500 zł.

Sytuację na rynku pracy poprawi także program „Praca dla młodych”. Ma się przyczynić do powstania w Polsce 100 tys. nowych miejsc pracy do końca 2018 roku, a skorzystają z niego bezrobotni poniżej 30 roku życia i zatrudniające ich firmy. W ten sposób młodzi ludzie mają możliwość wejścia na rynek, uzyskania stabilnej pracy na przynajmniej dwa lata i zdobycia w tym czasie niezbędnego doświadczenia. Z kolei firmy otrzymają pomoc finansową, co ma ich dodatkowo zachęcać do zwiększania zatrudnienia i oferowania pracownikom umów o pracę zamiast cywilnoprawnych.

Nowy rok przyniósł również szereg zmian prawnych, które mogą znacząco wpłynąć na funkcjonowanie na rynku pracy. Jedną z nich jest oskładkowanie umowy-zlecenia do poziomu płacy minimalnej. Zmiana ta ma być przede wszystkim sposobem na walkę z nadużywaniem tej formy zatrudnienia przez pracodawców i lepsze zabezpieczenie pracowników. Drugą zmianą jest modyfikacja warunków zawierania umów o pracę na czas określony. Na mocy nowelizacji kodeksu pracy zatrudnienie na podstawie umowy

czasowej jest możliwe maksymalnie przez 33 miesiące, a nie, jak to było do tej pory, bez ograniczeń. Zmienił się również dotychczasowy dwutygodniowy okres wypowiedzenia, który został dostosowany do długości trwania umowy. Pracodawca ma także możliwość zawarcia z pracownikiem tylko jednej umowy na okres próbny – kolejną może zawrzeć tylko wtedy, jeżeli zaproponuje zatrudnionemu podjęcie pracy na innym stanowisku.

Na skuteczność działań Urzędu wpłynie także realizacja „Programu rozwoju PSZ na lata 2015 – 2018”. Zdefiniowano w nim pięć obszarów priorytetowych:

- ❖ zwiększenie dostępności do usług i instrumentów rynku pracy adekwatnych do potrzeb klientów urzędów pracy,
- ❖ ograniczenie bezrobocia długotrwałego,
- ❖ wzrost zatrudnienia w grupach o trudnej sytuacji na rynku pracy (do 30 roku życia, powyżej 50 roku życia, osoby powracające na rynek pracy po przerwie związanej z wychowaniem dziecka lub opieką nad osobą niesamodzielną),
- ❖ odbudowanie roli urzędu pracy jako instytucji pośredniczącej pomiędzy potencjalnym pracodawcą i poszukującym pracy,
- ❖ wzrost efektywności działań urzędów pracy.

Określono w nim cel strategiczny publicznych służb zatrudnienia, czyli *spadek bezrobocia i wzrost wskaźnika zatrudnienia dzięki zwiększeniu liczby pozyskanych ofert pracy i skuteczności pośrednictwa pracy oraz świadczenie bardziej efektywnej pomocy osobom bezrobotnym i pracodawcom dzięki wykorzystaniu instrumentów rynku pracy oraz współpracy z instytucjami rynku pracy w ramach partnerstwa publiczno-prywatno-społecznego*. W związku z tym, już w styczniu Urząd podjął działania zamierzające do osiągnięcia powyższego celu. Nawiązał współpracę z firmą Wipasz S.A. Zakład Drobiarski w Mławie. Zaowocowała ona złożeniem oferty pracy na 130 stanowisk w zawodach: pracownik produkcyjny, operator linii produkcyjnej, brygadzysta, automatyk, konserwator/mechanik, elektryk konserwator. Obecnie trwa procedura rekrutacyjna do pracy w ww. zakładzie. Wdraża w życie „Program dla młodych” i na bieżąco aktywizuje poszczególne grupy bezrobotnych. Wobec powyższego należy sądzić, że w 2016 roku sytuacja na nidzickim rynku pracy ulegnie dalszej poprawie.